

Maarja Krass

Portfoolio

Eesti Kunstiakadeemia / Estonian Academy of Arts

Vabade kunstide teaduskond / Faculty of Fine Arts

Maalikunsti õppetool / Department of Painting

2017

*...et surm ei seisaks mulle vastu ees,
vaid kõnniks mu kõrval ja sees
- Uku Masing*

Toetun visuaalsuse jõule – keskele kohale olen asetanud küsimuse esteetikast. Võttes aluseks ilu selle klassikalises mõttes, siis säärane ilu on habras ja haavatav. Nii habras, et kutsub haavama. Iluga manipuleerida, teda tugevasti muljuda, katki rebida – see on mu soov. Ilu tuleb halvata, võtta ära iseseisev liikumisjõud ja anda talle kätte uus suund. Selle suuna võtab too ilu küll mädanevate haavadega, kuid siiski toretsevalt positsioonilt.

Oma väljendusviisi olen leidnud maalikunstis. Otsin seoseid nähtava maailma ja lõuendile kantava vahel. Filtreerin välja ebakõlad, kõrvalekalded ja nihestused – toon need esile ja rõhutan. Olulisel kohal on kehalised iseärasused, veidrad detailid ning grotesk.

Töömeetodina olen kasutanud põhiliselt elavat modeli ning lisaks abivahendina fotomaterjali. Modelli valikul on eelisteks kehaline ebastandardsus ning nn aura, mis tekitab samas ruumis viibides teatavaid impulsse, mis aitavad pildile kantava puhul kaasa kõverpeeglite loomisele. Modelli kaasamisel tööprotsessi pean oluliseks tabada poseerija emotsionaalsus ning hetke meeolu.

Modelli meeolu ning tekkiv õhustik saab määravaks, kuidas ja kellena teda kujutada. Ta transformeerub olevuseks fantaasiamaailmas – näoilmed ja hoiak juhatavad kätte tee, kuhu tegelane pildil suundub. Detailid lisanduvad pildil olevale tegelasele justkui aksessuaarid, mis teda antud teel fantaasiamaailmas aitaks ning annavad kätte juhised, kuidas nad uues keskkonnas toimima peaksid. Tulemuseks on justkui tegelased arvutimängus, kuid saavutatud maaliliste vahenditega.

Maalitehniliselt kasutan nii detailsemaid realistlikke, kui ka ekspressiivsemaid lähenemisi. Põletatud umbrat ja musta aga loomaks kontuure ja võrastikku värvide keskele.

CURRICULUM VITAE

Maarja Krass

Sündinud 1989.a Haapsalus

Elab ja töötab Tallinnas

E-mail: maarja.krass@gmail.com

Haridus:

2010- ... Eesti Kunstiakadeemia, vabade kunstide teaduskond, maal, BA

2008-2010 Tallinna Tööstushariduskeskus, rätsep

2008, 2009 Andrus Joonase maalistuudio

1996-2008 Pärnu Ühisgümnaasium

Ühisnäitused:

2015 „Järjepidevus ja uudsus“ / Eesti kaasaegne maalikunst. Eesti Maalikunstnike Liidu ülevaatenäitus

2014 Pärnu kunsti ülevaatenäitus

2013 Pärnu kunsti ülevaatenäitus

Performance:

2011 Kultuuritehas Polymer „Global Container XVI -DASE“ :

Ühisperformance „Contemporary loves“

Avaldatud teosed:

2017 Kasseti „Tants“ kaanepildil maal „Kauboi“ (2017), kollektiiv Sex Kassetta

Kuuluvus:

Alates juuni 2014.a MTÜ Kunstimaraton (juhatuse liige); MTÜ tegevusala: stuudiokeskkonna haldus

Seeria „Kakad“

Tegelased seerias „Kakad“ on veidrad olendid, ausalt öeldes parajad ebardid. Jääb arusaamatuks, kust nad tulevad, kuhu lähevad ning mille eest nad võitlevad, kuid tundub, et millegi eest nad siiski seisavad. Nende maastikeks on tundra-ning kõrbelaadsed alad, kus puudub võimalus varjuda – sellest ka nende ärevil ja morn olek. Vahel kannavad nad relva, vahel ajavad end pulmatantsu tegeva linnu kombel puhevile, vahel lihtsalt jooksevad ja kui joosta enam ei jaksa ootavad nad oma kurba saatust.

Need veidrikud ongi oma loomult melanhoolsed, nad ei tunne selle pärast ise erilist ängi. Kui, siis pigem isegi naudivad oma häda ning kuulutavad seda kui suurt tõde. Nad on saamatud ning tahtejõuetud äpud, kuid parajalt edevad ning uudishimulikud. Nad on koloonia erakuid, kes meeleldi vargsi võõrale lähenevad, et oma tуска lähemalt tutvustada.

Seeria „Kakad“ portreeterib neid olendeid omas mahlas. Nad poseerivad kui kaanestaarid. Oma kummalisuse poolest võiksid nad kuuluda Aleksandr Beljajevi „Amfiibinimesest“ tuntud dr Salvatori saladuslikku aeda, kus ees ootamas kahe-päised maod, lammaskaamelid ning mh hiiglaslik karvutu koer, kelle seljast kasvab välja suhkrut noriv pärdik.

Võimalik, et Kakad on sellest imelisest aiast kuulnud ning igatsevad samuti magusate viljapuude varju, linnulaulu uima.

Moosekant

Akrüül ja õli papil

81 x 122 cm

Seeriast „Kakad“

Juhendaja: Jaan Elken

2012

Rüütel

Akrüül ja õli papil

90 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Konn

Akrüül ja õli papil

106 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Kollpärdik

Akrüül ja õli papil

81 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Fuuria

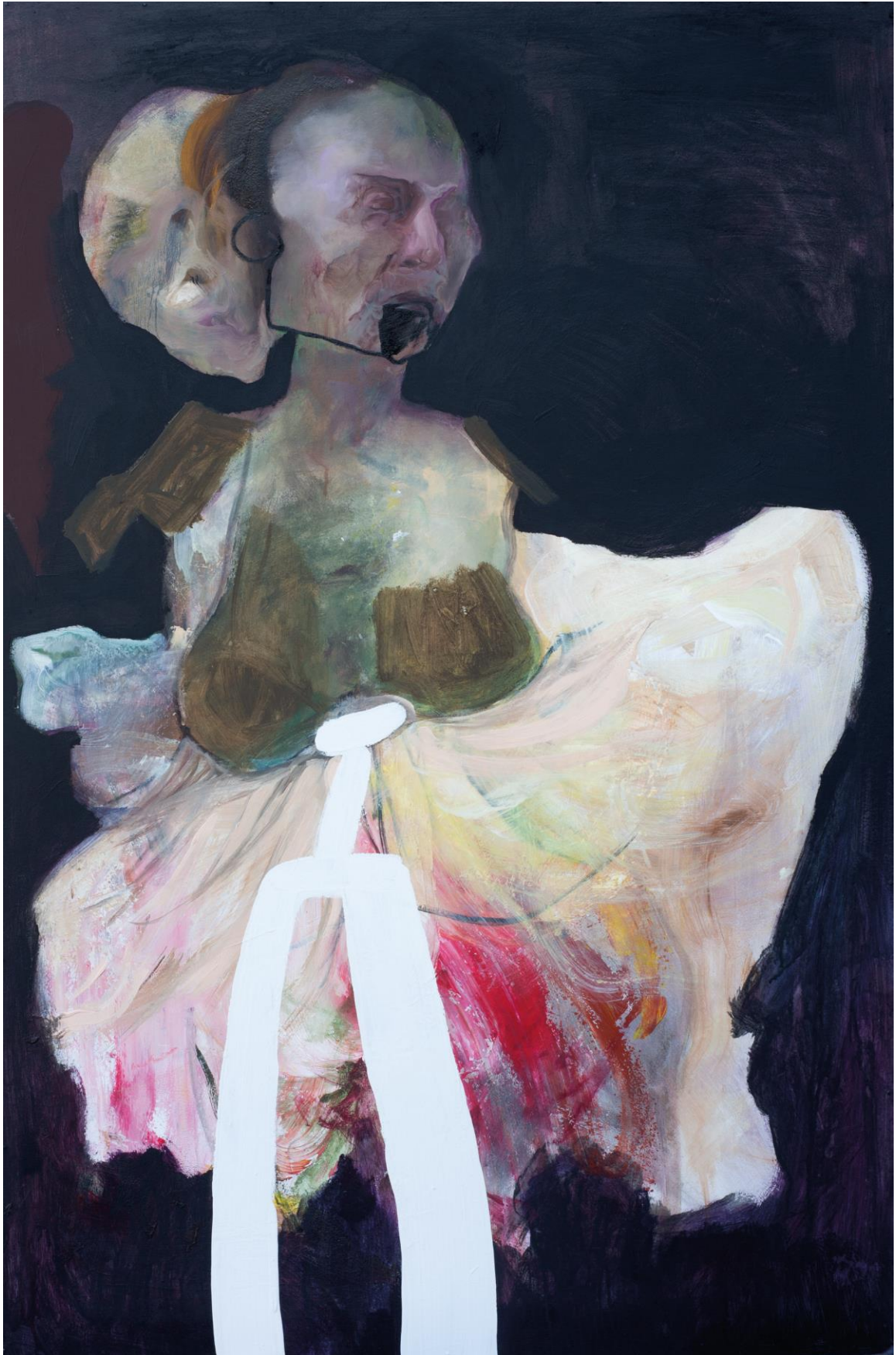
Akrüül ja õli papil

81 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Hani

Akrüül papil

81 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Mõmmi

Akrüül ja õli papil

122 x 122 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2014

Kauboi

Akrüül ja õli papil

122 x 124 cm

Seeriast „Kakad”

Juhendaja: Jaan Elken

2017

Koopiad Johann Köleri maalidest

Läbisin Eesti Kunstimuuseumis Alar Nurkse juhendamisel Johann Köleri (1826 - 1899) koopiamaali kursuse kahel korral.

Aastal 2012 valisin kopeerimiseks Köleri ühe tuntuima teose „Truu Valvur“ (1878) motiivi väikesest türukust, mis on loodud 19.saj menuka salongimaali traditsioonides. Antud maalil on portreeteritud Venemaa õukonnaministri ja tsaariarmee kindrali parun Vladimir Frederichsi väikest tütart. Originaalteos on tõenäoliselt loodud paruni perekonna maamõisas v suveresidentsis. Maal läheneb valguse ja värvi käsitlese poolest tol ajal alles kujunevale uuenduslikule kunstivoolule impressionismile. Kopeerimisel oligi oluline tabada Köleri värvi- ja nüansitundlikkust noore tütarlapse õrna õhetava naha ja päikesepaistes ilutseva kollase kleidi lainetava kanga harmoonia kujutamisel.

Aastal 2016 valisin kopeerimiseks Köleri ainsa teadaoleva autoportree. Originaalteos on maalitud Roomas, kui Köler oli 33-aastane. „Autoportree“ (1859) on akadeemilise ja psühholoogilise portreekäsitlusega ning seega väga huvitav ja hariv projekt kopeerimiseks. Akadeemiline maalimislaad ise eeldab pingsat silma ja käe treenimist ning tõsist süvenemist kujutatavasse. Kui sinna lisada suhtlemine ja suhestumine pildil oleva isiku dramaatilise kohtvalgustuse seest puuriva pilguga, on tulemuseks võimas kogemus. Sedaenam, et pole andmeid selle kohta, et kunstnikku ennast kui kuulsat portretisti oleks keegi tema kaasaegsetest maalikunsti meediumis jäädvustanud.

Koopia Johann Köleri maalist „Truu Valvur“

Õli lõuendil

65 x 65 cm

Juhendaja: Alar Nurkse

2012

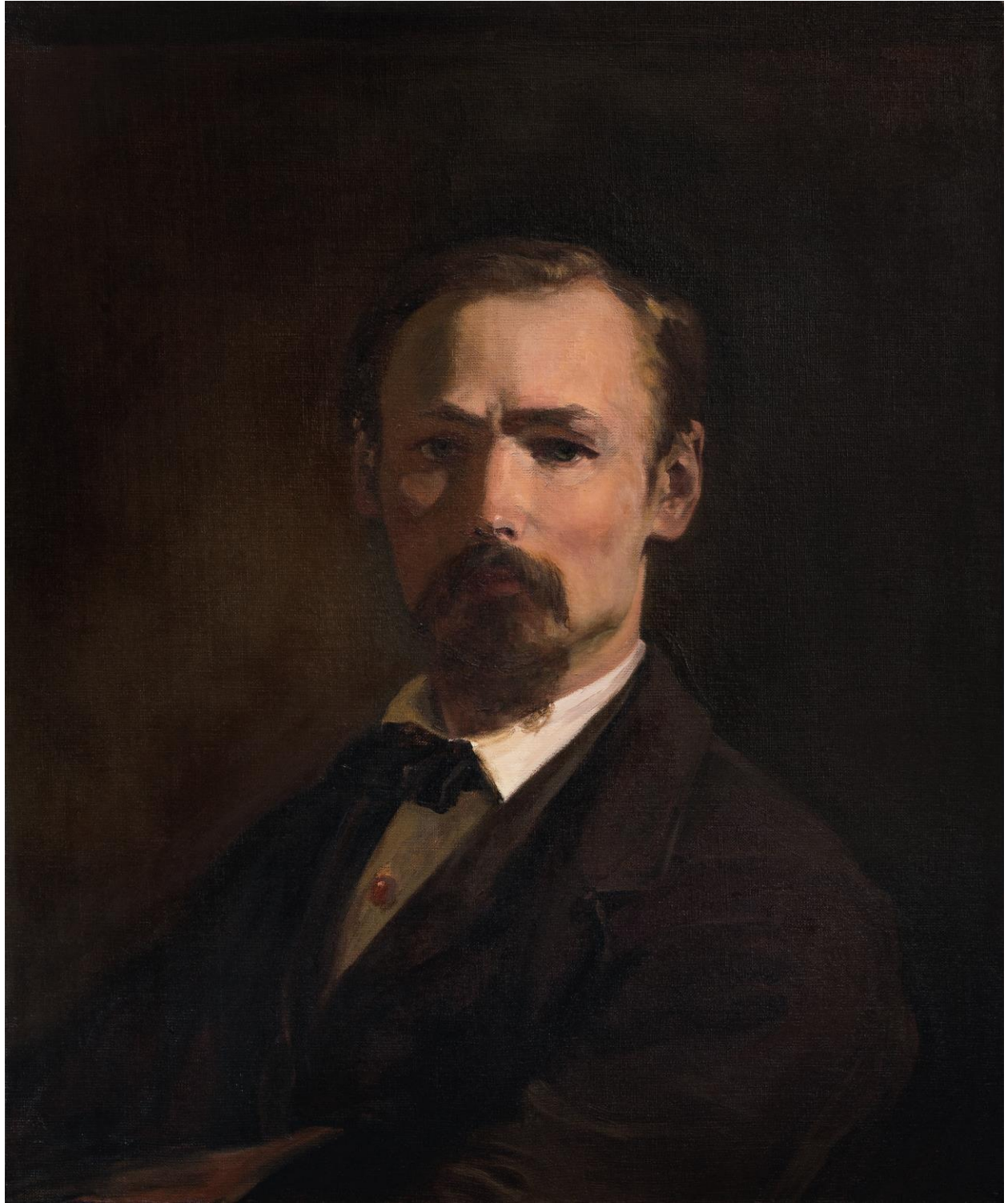
Koopia Johann Köleri maalist „Autoportree”

Õli lõuendil

52 x 63 cm

Juhendaja: Alar Nurkse

2016

Seeria „Kuningriik“

Teos „Ristiemad“

Seeria „Kuningriik“ aluseks on võetud Walt Disney versioon muinasjutust „Uinuv Kaunitar“. Disney versioon on adapteeritud nii, et ta oleks vaadatav ja nauditav kogupere ning eelkõige laste joonisfilm. Kõrvale on jäetud varasematest Charles Perrault ning Giambattista Basile versioonidest tuntud kannibalism ja vägistamine ning säilinud magus 14.saj völmetsade ja haldjatega sulnis lugu.

Ma võtangi sellesama magusa vööbaga Disney muinasjutu ning omakorda mõrastan selle sulni ilu, et astuda taas samm lähemale algsetele versioonidele – et jõuda ringiga tagasi sinna, kust kõik alguse sai. Säilinud on samad tegelased, säilinud on tegevuspaik, osalt ka kaunid värvid, kuid lähemal uurimisel avaneb nihestatud vaatepilt.

Maalil „Ristiemad“ on Disney muinasjutust tuntud haldjad – Flora (punane), Fauna (roheline), Merryweather (sinine) - äratuntavuse mõttes säilitanud oma värvid; kuid olen nad, toetudes vastavale keskaja moele, ümberriietanud. Abimaterjalidena olen kasutanud fotosid muumiatest ning kostüümiajaloo raamatuid. Loomaks seost Disneyga on kehad maalitud illustratiivses laadis. Üleüldine koloriit toetub keskajal loodud maalidele.

Ristiemad

Õli lõuendil

125 x 200 cm

Seeriast „Kuningriik“

2017

